

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

66. An quando quis ordinatur Sacerdos in die Sabbathi, possit, consecrari
in Episcopum immediatè in die Dominica, jejunio continuato? Ex p. 12. t.
1. r. 66.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

1. Difficultas tamen est: an si Papa committat consecrationem fieri in aliqua Ecclesia, utrum possit fieri in alias, & affirmatiue respondet doctissimus Solorzani in sua erudita Politica Indiana lib. 4. cap. 6. sic ait, [Lo que muy en nuestros terminos despues de Andres de Isernia, y otros, resuelue Mario Mura, conuene a saber que si el Papa mandare al Arçobispo de Palermo, que consagre a tal ñ relado en tal Iglesia puede con iusta causa consagrarle en otra, y tiene por iusta causa qual quiere ocasion, ò algun probable impedimento por el qual no se pueda ir a lugar señalado. Dando por razon que el lugar no est de la sustancia de la consagracion, y que se iuzga auerse puesto mas por via de demonstracion, que de precision.] Et tandem non deseram hic apponere verba Machardi tom. 2. lib. 4. part. 7. tract. 1. docum. 1. num. 3. vbi sic ait: [Acerca pues de la primera, se ha de aduertir que segun Derecho el Arçobispo se deue consagrar en su propia Iglesia, si no es que la necesidad a costumbre en contrario pidan otra cosa: la qual consagracion se deue hazer con asistencia de tres Obispos suffraganeos suyos, que asistan a ella, ò que por le menos sino pudieren asistir, le embien su consentimiento por escrito y la misma diligencia se deue hazer con el Primado: y no concurriendo todo lo dicho no adquirira el Arçobispo la execution del Orden mas como en España, y todas las Indias, y de mas partes sugestas a nuestro Catolico Rey se presentan todos los Arçobispos, y Obispos, y el Pontifice los confirma, no es necessaria para la Consagracion de los Arçobispos la asistencia, ni consentimiento de los Obispos suffraganeos, y del Primado; porque todo esto era necessario quando los Obispos suffraganeos eligian el Arçobispo: y assi en esta conformidad basta, que el Arçobispo le consagre vn Obispo Catholico el que el eligiere, como consta de las Bulas, que en esta razon despacha el Pontifice.] Ita ille. Et hæc de loco consecrandi. Quoad horam vero, dico quod debet esse circa horam tertiam, cap. 1. distinct. 75. Gloss. Dominica in cap. fin. distinct. 51. Augustinus ver. Consecratio 1. §. 3. Azor. dicto cap. 30. quæst. 4. quoniam illa hora illapsus est Spiritus sanctus super Apostolos, cap. nocte, de Consecrat. distinct. 1. quorum locum tenere Episcopos dictum fuit supra, prælat. 1. & alibi, & quia Dominus eadem hora Crucifixus est, & Apostoli ordinauerunt Paulum; & Barnabam: ac propter alias rationes de quibus in glossa (tertia) dicto cap. 1. distinct. 75. & ita optimum esset obseruari a Consecratoribus. Sed vt plurimum non aduertitur, & propter longitudinem ministerij solet anticipari. Et ita docet Pax Iordanus tom. 5. lib. 1. tit. 2. num. 8. & 9. Vide etiam Rodolphum Capers in tract. de Ecclesia ad cap. oportebat 79. art. 20. de consecratione Episcopi num. 4. vbi sic ait: *Fit Consecratio inter Missarum solemniam, capite quod sicut, §. super eo, de elect. quam celebrari statuitur circa horam tertiam, gloss. in cap. fin. lib. 1. distinct. cap. tempus, & cap. ordinationes, & ibi Scribentes 75. distinct. Quia eadem hora Dominus est Crucifixus, & Spiritus sanctus super Apostolos fuit descensus, de consecrat. distinct. 1. cap. nocte, tum etiam quia eadem hora constat in Episcopos fuisse consecratos Paulum & Barnabam. Ita ille. Cui adde Vallensem in Paratula ad decret. lib. 1. tit. 6. §. 8. numero 3.*

RESOL. LXV.

An si quis ex dispensatione Ordinaretur in die Dominica Sacerdos, possit in eadem die consecrari Episcopus? Ex part. 1. tit. 1. Ref. 65. Tom. IV.

§. 1. Negatiue respondet Campanil. in diuersi. lur. Canon. rubr. 6. cap. 4. num. 5. vbi sic asserit: *Qui autem ex dispensatione Papali ad Sacerdotium promoueretur in die Dominica, non visque posset eadem illa die consecrari Episcopus, per Innocent. in cap. litteras, de tempore ordin. ex plosa contraxia glossa sententia in cap. quod a Patribus, versic. Sabbathi, in fine 75. distinct. Italle, & ante illum Suarez de Consecrat. disput. 31. sect. 1. num. 4. & postea Fragosus tom. 2. lib. 8. disput. 16. §. 1. num. 16. sic asserens: Porro promouus ex dispensatione Summi Pontificis ad Presbyteratum in die Dominico nequit eadem die consecrari Episcopus, sic Innocentius in cap. litteras, de temporibus Ordinationum, reiecta glossa sententia opposita verbo Sabbathi, in fin. capite quod a Patribus 75. distinct. Ita Fragosus.*

2. Sed contrariam sententiam tenet Castro Palao tom. 4. tract. 27. punct. 13. num. 4. vbi ita asserit: [Pro consecratione Episcopi dies Dominica ex Ecclesie consuetudine designata est, vt colligitur ex capite quod, dict. 75. distinct. & tradunt omnes. Solum est dubium; an si die Dominica promotus fuisti in Presbyterum, vel quia Priuilegium suscipiendi Ordines extra tempora habuisti, vel quia Ieiunium Sabbathi antecedentem continuatum est; possis in Episcopum consecrari?] Suarez disput. 31. sect. 1. num. 41. existimat id fieri non posse, et quod duplici Ordine sacro ne quis eo die insigatur. In id ipsum docuit Barbo. allegat. 1. in fine. Sed communis sententia, de qua Abbas in cap. Litteras, de temporibus ordin. Gloss. verbo Sabbatho, in cap. quod a Patribus 75. distinct. contrarium firmat: quia consecratio Episcopi non reputatur Ordo distinctus a Sacerdotio; sed illius perfectio, & complementum, ac proinde non potest comprehendi sub prohibitione, cap. Litteras, & cap. Dilectus; de tempor. ordin. ne eodem die sacri Ordines alieni conferantur. Ita Palaus, & post illum Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 11. quæst. 11.

3. Sed ego negatiue sententia adhero, quia in tali casu Episcopus in eodem die bis communicaret, & bis consecraret, prima vice in Missa quando ordinaretur Sacerdos, & in Missa quando consecraretur Episcopus. Sed hoc facere esset contra prohibitionem factorum Canonum, seuere prohibentium in eodem die bis Eucharistiam sumere, vel celebrare. Ergo. In vno tantum casu hoc esset licitum, si illa dies, esset dies Natiuitatis, & tunc ego sentio, quod non solum posset in vtraque Missa communionem sumere, & cum Episcopo concelebrare, sed etiam dicere aliam Missam, vt infra in peculiari Resolutione probabo, quod valde notandum, tanquam curiosum, & nouum.

RESOL. LXVI.

An quando quis ordinaretur Sacerdos in die Sabbathi, possit consecrari in Episcopum in die Dominica, ieiunio continuato? Ex p. 12. tit. 1. Ref. 66.

§. 1. Respondeo quod Ordine Sacerdotali die Sabbathi insignitus possit Dominica immediate sequenti consecrari Episcopus, gloss. 1. in fin. in capite quod a Patribus, 75. distinct. Syluester verb. Ordo el 2. num. 6. versic. Episcopatus autem, Angelus verb. Ordo 6. num. 2. in fin. Altal. lib. 6. tit. 4. versic. & potest electus, Innocent. in cap. Litteras, versic. Nec valet, ibidemque Hostiens. num. 4. versic. sed non fingitur, de tempore ordinand. & Henric. lib. 10. cap. 12. §. 2. in fin. Ita Campanil. Quoad ieiunium Hh 2 assero,

affero, quòd si Ordines facti debeant die Dominica celebrari, licet requiratur continuatio Ieiunij Sabbathi cum die Dominica, vt habetur *cap. quod à Patri- bus, dist. 73.* & dicemus infra; non tamen requiritur hoc in consecratione Episcopi die Dominica facienda, sed sat est illa die esse ieiunos consecrantem, & consecratum. Ratio, quia Ordines facti conferendi sunt de iure in die Sabbathi existentibus ordinantem, & Ordinandis ieiunis: vnde quando debent in die Dominica celebrari, vt consecratur quasi diei Sabbathi continuatio, debet continuari omnino Ieiunium diei Sabbathi in die Dominica: ac cum iure statutum sit, vt Episcopi consecratio fiat die Dominica, sat est illa die ieiunium seruari. Ita Sanchez. Et hæc docet Azor. in *praxi cap. 4. num. 10.* Campanil. *rubr. 6. cap. 8. num. 1.* Vgolinus de *potestate Episcopi, cap. 2. num. 4.* Sanchez in *opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 15. num. 14. & 15.* quibus omnibus adde Leandrum de *Sacram. tom. 2. tractat. 6. dispur. 11.* Marchinum *tract. 1. part. 2. cap. 15. & part. 7. cap. 6. num. 9.* cum Laymanno de *Sacram. Ordinis, cap. 8. num. 5.* quidquid in contrarium sentiat Suarez de *ensur. dispur. 41. sect. 1. num. 4.* his verbis: [Est autem die aduertendum, Episcopatum non numerari in his iuribus, inter Ordines sacros: & ideo non incurri hanc suspensionem, etiam si quis die Sabbathi, & Dominica, continuato ieiunio, ordinaretur Sacerdos, & consecraretur Episcopus, vt notarunt.] Ioannes Andreas in *dicto cap.* Quod à Patribus, & Abbas in *dicto cap. Litteras.* sic ille. Sed tunc deserat contrariæ sententiæ adherere, videlicet posse, non continuato Ieiunio, si quis in die Sabbathi suscipit Sacerdotium, suscipere die Dominica immediata Episcopatum.

RESOL. LXVII.

An expediat Eminentissimos Cardinales in Episcopos consecrare? Ex part. 12. tract. 1. Ref. 67.

§. 1. **A**D hoc dubium sic respondet Pater Gerunda de *Episcop. tom. 2. lib. 7. dist. 12. cap. 2. n. 3.* [Plerumque non expedit Eminentissimos Cardinales Episcopatibus insigniri, Ciuitatum præsertim non insignium: ad Principes tamen, ac Metropolitanos è re Christiana, et quæ Ecclesiæ bonos reos esse illos promoueri. Probatur prima pars conclusionis ex capite bonæ memoriæ superius allegato, in primo de postulat. Vbi cum Cardinalis sanctæ Præxedis in Archiepiscopum Rauennaten. postulat, ab Innocentio III. meritò denegatus sit. Considerauimus verò (inquit Sanctissimus) quod eiusdem Cardinalis præsentia utilis sit non solum Romanæ, sed etiam Ecclesiæ generali, tam apud Apostolicam Sedem, quam apud Ecclesiam Rauennaten. Vnde non immeritò præferentes speciali vtilitati communem, & minori maiorem, prædictum Card. postulationi vestræ, non duximus concedendum. Vbi pondero vtilem sanè futurum fuisse Cardin. illum Ecclesiæ Rauennati; magis vtile Ecclesiæ Catholicæ per assistentiam Papæ ad vniuersales Reipublicæ Christianæ causas. Deinde perpendo, si vtilitati Ecclesiæ Rauennati meritò profertur maior vniuersalis Ecclesiæ, quantò potiori, nomine priuata cuiuscumque Cardinalis vtilitati proferenda est ea, quæ ex illius speratur præsentia Romæ? quippe qui talis sapientiæ, consilij, prudentiæ, ac virtutis meritò à nobis supponitur esse, qualis ad tantum optatur, ac per sacros Canones destinatur munus. Huc etiam spectat Decretum Tridentinum *sess. 24. cap. 1.* sic asserens, Cardinales Sanctissimus

Dominus Pontifex ex omnibus Christianitatis nationibus quantum commodè fieri poterit, prout idoneos repererit assumet, vt nimirum omnibus totius Orbis præsit Ecclesiis, quibus ex officio consulere tenentur. Quamobrem omni conatu, animique affectu orandus est Deus, vt semper Cardinales, ea, quæ par est eminentia doctrinæ, prudentiæ ac virtutis eligantur: & ne tales electi defectu redituum Ecclesiasticorum à tanto munere, vniuersali quidem Ecclesiæ in primis vili, ad peculiare Ecclesias abducantur, minusque vtiliter, & maximo cum Reipublicæ Christianæ detrimento alligentur.

2. Sed vt verum fatear, hanc Gerundæ opinionem videntur Pontifices non approbare: nam hodie in ciuitatibus non ita magnis profunt pro Episcopis Eminentissimi Cardinales scientia, & experientia insignes.

RESOL. LXVIII.

An Archiepiscopus ante pallium receptum possit delegare alio Episcopo, vt consecret Episcopum sibi suffraganeum?

Et docetur, quod Capitulum Sede vacante committere potest alicui Episcopo, vt Clericum propria Ecclesia, vel Diocesis Sacris initiatum Ordinibus consecret.

Et notatur, quod non potest Archiepiscopus vel Patriarcha ante pallij receptionem portare ante se Crucem, nec potest se nominare Archiepiscopum, vel Patriarcham.

Etiamque aduertitur, quod potest sine pallio in aliena Diocesi de licentia Episcopi illius Diocesis Ordines conferre.

Et aliud curiosum dubium asseritur, videlicet, quidam est Confirmatus, & Consecratus Archiepiscopus, post à Papa pallium, quando ne incipiant tres menses absentia, quam potest facere, &c. Ex part. 12. tract. 1. Refol. 68.

§. 1. **N**Egati aliqui. Primò, quia ille videtur facere, cuius nomine fit, *cap. mulieres, de sterent. excomm. cap. qui per actum, de regulis iuris in 6.* Secundò, quia *cap. quoniam, dist. 100.* dicitur differtur consecrationem Episcoporum, & quòd Archiepiscopus non petat pallium: ac si posset delegare alio non differretur.

2. At dicendum posse, dum non est in mora petendi pallium, scilicet modò petat intra tres menses, intra quos tenetur, petere, & sic dicitur *cap. quoniam, intelligitur quando est in mora petendi pallium: Regula autem iuris citata, quando alter qui facit, per se non potest facere: at Episcopi quibus delegatur consecratio, habent per se consecrandi potestatem, & tantum eis delegatur iurisdictione. Probatur, quia tantum prohibetur exercere ea, quæ sunt Ordinis, & cogere Concilium, vt patet ex dictis: at hæc delegatio est actus iurisdictionis: ergo. Secundò, quia *cap. suffraganeis, de elect.* expressè dicitur, quod Archiepiscopus confirmatus, licet non receperit pallium, potest facere consecrati suum Suffraganeum.*

3. Nec valet, quod quidam dixerunt, hanc non fuisse decretalem, sed quandam prouisionem fundatam super quadam æquitate, non Papæ, sed cuiusdam Ioannis Galensis; sed hoc, inquit Panormitanus *dicto cap. suffraganeis, numero 1.* non potest modò dici, postquam hæc decretalis fuit posita in tertia, quarta, & quinta compilatione, quia hæc fuerunt